

Αριθμός 1847/2008

ΤΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΗΣ ΕΠΙΚΡΑΤΕΙΑΣ

ΟΛΟΜΕΛΕΙΑ

Συνεδρίασε δημόσια στο ακροατήριό του στις 13 Ιανουαρίου 2006, με την εξής σύνθεση: Γ. Παναγιωτόπουλος, Πρόεδρος, Ν. Ντούβας, Γ. Παπαμεντζελόπουλος, Π. Πικραμμένος, Ν. Σκλίας, Ν. Σακελλαρίου, Θ. Παπαευαγγέλου, Δ. Πετρούλιας, Ν. Ρόζος, Αθ. Ράντος, Ν. Μαρκουλάκης, Δ. Μαρινάκης, Στ. Χαραλάμπους, Αικ. Σακελλαροπούλου, Δ. Αλεξανδρής, Μ.-Ε. Κωνσταντινίδου, Γ. Σγουρόγλου, Αθ. Καραμιχαλέλης, Α.-Γ. Βώρος, Κ. Ευστρατίου, Ε. Αναγνωστοπούλου, Γ. Ποταμιάς, Μ. Γκορτζολίδου, Ε. Νίκα, Ι. Γράβαρης, Ε. Αντωνόπουλος, Γ. Τσιμέκας, Ι. Ζόμπολας, Σ. Μαρκάτης, Δ. Γρατσίας, Σύμβουλοι, Β. Αραβαντινός, Κ. Πισπιρίγκος, Πάρεδροι. Γραμματέας ο Μ. Καλαντζής.

Για να δικάσει την από 7 Ιουλίου 2003 αίτηση:

του Δήμου Νέας Φιλαδέλφειας, που εδρεύει στην Αθήνα (Δεκελείας 97), ο οποίος παρέστη με το δικηγόρο Αντώνη Βγόντζα (Α.Μ. 4403), που τον διόρισε με πληρεξούσιο,

κατά των Υπουργών: 1) Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημοσίων Έργων, 2) Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων, οι οποίοι παρέστησαν με τους: α) Δ. Αναστασόπουλο, Νομικό Σύμβουλο του Κράτους και β) Σπ. Παπαγιαννόπουλο, Πάρεδρο του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους και 3) Πολιτισμού, ο οποίος παρέστη με τον Παν. Σπανό, Πάρεδρο του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους,

και κατά των παρεμβαινόντων: 1) Αθλητικού Σωματείου με την επωνυμία "ΑΘΛΗΤΙΚΗ ΕΝΩΣΗ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥΠΟΛΕΩΣ" και διακριτικό τίτλο Α.Ε.Κ., που εδρεύει στη Ν. Φιλαδέλφεια Αττικής (Καππαδοκίας 2), το οποίο παρέστη με το δικηγόρο Γ. Γεωργίου-Κωστακόπουλο (Α.Μ. 7768), που τον διόρισε με πληρεξούσιο, 2) σωματείου με την επωνυμία "Αναπτυξιακό κέντρο Πολιτών Α.Κ.Ε.Π." και διακριτικό τίτλο "ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΚΗ ΑΛΛΑΓΗ", που εδρεύει στη Νέα Φιλαδέλφεια Αττικής (Μαγνησίας 8 & Ν. Τρυπιά), το οποίο δεν παρέστη και 3) ανώνυμης εταιρείας με την επωνυμία "Οργανωτική Επιτροπή Ολυμπιακών Αγώνων - Αθήνα 2004 Α.Ε." (Ο.Ε.Ο.Α. - ΑΘΗΝΑ 2004 Α.Ε.), που εδρεύει στη Νέα Ιωνία Αττικής (Ιωλκού 8 & Φιλικής Εταιρείας), η οποία δεν παρέστη.

Η πιο πάνω αίτηση παραπέμφθηκε στην Ολομέλεια του Δικαστηρίου, κατόπιν της υπ' αριθμ. 1567/2005 αποφάσεως του Ε' Τμήματος του Συμβουλίου της Επικρατείας, προκειμένου να επιλύσει η Ολομέλεια το ζήτημα που αναφέρεται στην απόφαση.

Με την αίτηση αυτή ο αιτών Δήμος επιδιώκει να ακυρωθεί η υπ' αριθμ. 132863/25.6.2003 κοινή απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημοσίων Έργων, του Υπουργού Πολιτισμού και του Υπουργού Γεωργίας με θέμα "Έγκριση περιβαλλοντικών όρων για το έργο Ανέγερση Νέου Σταδίου και Πολυλειτουργικού Κέντρου Α.Ε.Κ."

Η δίκη άρχισε με την ανάγνωση της παραπεμπτικής αποφάσεως, η οποία επέχει θέση εισηγήσεως από τον Εισηγητή, Σύμβουλο Π. Πικραμμένο.

Κατόπιν το δικαστήριο άκουσε τον πληρεξούσιο του αιτούντος Δήμου, ο οποίος ανέπτυξε και προφορικά τους προβαλλόμενους λόγους ακυρώσεως και ζήτησε να γίνει δεκτή η αίτηση, τον πληρεξούσιο της παρεμβαινούσης αθλητικής ένωσης και τους εκπροσώπους των Υπουργών, οι οποίοι ζήτησαν την απόρριψή της.

Μετά τη δημόσια συνεδρίαση το δικαστήριο συνήλθε σε διάσκεψη σε αίθουσα του δικαστηρίου και

Α φ ο ύ μ ε λ έ τ η σ ε τ α σ χ ε τ ι κ ά έ γ γ ρ α φ α

Σ κ έ φ θ η κ ε κ α τ ά τ ο Ν ό μ ο

1. Επειδή, για την άσκηση της υπό κρίση αιτήσεως δεν απαιτείται κατά νόμον η καταβολή παραβόλου.

2. Επειδή, με την αίτηση αυτή, η οποία εισάγεται προς συζήτηση ενώπιον της Ολομέλειας του Συμβουλίου της Επικρατείας ύστερα από παραπομπή με την υπ' αριθμ. 1767/2005 απόφαση του Ε' τμήματος του Δικαστηρίου, κατ' εφαρμογή της παρ. 2β του άρθρου 14 του π.δ/τος 18/1989 (Α' 8), ζητείται η ακύρωση της υπ' αριθμ. Α.Π. 132863/25.6.2003 κοινής αποφάσεως των Υπουργών Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημοσίων Έργων (ΠΕ.ΧΩ.Δ.Ε.), Πολιτισμού και Γεωργίας. Με την απόφαση αυτή εγκρίθηκαν περιβαλλοντικοί όροι για το έργο "Ανέγερση νέου σταδίου και πολυλειτουργικού κέντρου ΑΕΚ" σε χώρο του Δήμου Νέας Φιλαδέλφειας και, συγκεκριμένα, για την κατασκευή ενός γηπέδου ποδοσφαίρου χωρητικότητας 32.000 θέσεων, ενός κλειστού γηπέδου μπάσκετ χωρητικότητας 7.000 θέσεων, δύο κλειστών γηπέδων πετόσφαιρας (βόλεϋ), υπόγειων χώρων σταθμεύσεως τουλάχιστον 1.800 αυτοκινήτων, καθώς και χώρων εμπορικών χρήσεων (22.000 τ.μ.). Ως συμπροσβαλλόμενη πρέπει να θεωρηθεί η εκδοθείσα μετά την άσκηση της υπό κρίση αιτήσεως, υπ' αριθμ. 137416/17.11.2003, κοινή απόφαση των Υπουργών ΠΕ.ΧΩ.Δ.Ε., Πολιτισμού και Γεωργίας, με την οποία τροποποιήθηκαν ορισμένοι όροι της προσβαλλομένης, από 25.6.2003, κοινής υπουργικής αποφάσεως.

3. Επειδή, ο Δήμος Νέας Φιλαδέλφειας, προβάλλοντας ότι η εκτέλεση του μνημονευθέντος έργου, το οποίο ευρίσκεται εντός της εδαφικής του περιφέρειας, συνεπάγεται σοβαρές δυσμενείς επιπτώσεις στο φυσικό και οικιστικό περιβάλλον της περιοχής, ασκεί με έννομο συμφέρον και εν γένει παραδεκτώς την υπό κρίση αίτηση.

4. Επειδή, με έννομο συμφέρον και εν γένει παραδεκτώς παρεμβαίνει υπέρ του κύρους των προσβαλλομένων πράξεων το αθλητικό σωματείο με την επωνυμία "Αθλητική Ένωση Κωνσταντινουπόλεως" και διακριτικό τίτλο Α.Ε.Κ., υπέρ του οποίου πρόκειται να εκτελεσθεί το προβλεπόμενο από τις παραπάνω πράξεις έργο. Επίσης, με έννομο συμφέρον και εν γένει παραδεκτώς παρεμβαίνει, με άλλο δικόγραφο, υπέρ του κύρους των προσβαλλομένων πράξεων η ανώνυμη εταιρεία με την επωνυμία "Οργανωτική Επιτροπή Ολυμπιακών Αγώνων - Αθήνα 2004 Α.Ε." διότι, κατά το άρθρο 7 παρ. 10 του ν. 2730/1999 (Α' 130 - όπως η διάταξη αυτή έχει προστεθεί με το άρθρο 4 παρ. 7 του ν. 2819/2000 - Α' 84), η εταιρεία αυτή δύναται να παρεμβαίνει προσθέτως σε κάθε δίκη μεταξύ τρίτων ενώπιον οποιουδήποτε δικαστηρίου σε υποθέσεις που αναφέρονται στα Ολυμπιακά Έργα, την εκτέλεσή τους και, γενικότερα, σε υποθέσεις, για την έκβαση των οποίων έχει έννομο συμφέρον, σύμφωνα δε με το άρθρο 19 παρ. 5 του ν. 3044/2002 (Α' 197) οι εγκαταστάσεις του γηπέδου της Α.Ε.Κ. επρόκειτο να παραχωρηθούν, χωρίς αντάλλαγμα, στην πιο πάνω εταιρεία για τις ανάγκες διεξαγωγής των ολυμπιακών αγώνων του 2004 (Πρβλ. Σ.Ε. Ολ. 2002/2003, 2511/2002). Αντιθέτως, πρέπει να απορριφθεί ως απαράδεκτη η παρέμβαση που έχει ασκηθεί από το σωματείο με την επωνυμία "Αναπτυξιακό Κέντρο Πολιτών Α.Κ.Ε.Π.", δεδομένου ότι το σωματείο αυτό δεν νομιμοποίησε τον υπογράφοντα το δικόγραφο της παρεμβάσεως δικηγόρο, με κάποιον από τους προβλεπομένους στο άρθρο 27 του π.δ/τος 18/1989 τρόπους.

5. Επειδή, στο άρθρο 19 του ν. 3044/2002 (Α' 197) ορίζονται τα ακόλουθα: "1. Εγκρίνεται η τροποποίηση του εγκεκριμένου ρυμοτομικού σχεδίου Ν. Φιλαδέλφειας Αθηνών στο χώρο του Σταδίου της Α.Ε.Κ. με την επέκτασή του σε παραχωρούμενη κατά χρήση δημόσια έκταση στο Αθλητικό Σωματείο με την επωνυμία "Αθλητική Ένωση Κωνσταντινουπόλεως" και με την μετατόπιση ρυμοτομικών και οικοδομικών γραμμών, όπως οι ρυθμίσεις αυτές φαίνονται στο σχετικό τοπογραφικό διάγραμμα σε κλίμακα 1:500 που θεωρήθηκε από τον Προϊστάμενο της Διεύθυνσης Τοπογραφικών Εφαρμογών του Υπουργείου Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημοσίων Έργων και το οποίο σε φωτοσμίκρυνση δημοσιεύεται με το νόμο αυτόν στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως. 2. Επί της συνολικής έκτασης με τα στοιχεία Α, Β, Γ, Δ, Ε, Ζ, Η, Θ, Ι,

Κ, Μ και Α που ορίζεται στο παραπάνω τοπογραφικό διάγραμμα καθορίζονται οι ακόλουθοι ειδικοί όροι και περιορισμοί δόμησης: αα. Ανώτατο ύψος κτιρίου 27 μέτρα. ββ. Ανώτατο ύψος απολήξεων κλιμακοστασίου: 2,70 μέτρα (πέραν του ανώτατου επιτρεπόμενου ύψους κτιρίου της περιπτώσεως αα'). γγ. Ανώτατο ύψος μεταλλικών στεγάστρων: 35 μέτρα. δδ. Μέγιστο επιτρεπόμενο ύψος πυλώνων ανάρτησης στεγάστρων: 40 μέτρα. εε. Ανώτατος συντελεστής δόμησης: 2. στστ. Ανώτατο ποσοστό κάλυψης: 60%. 3. Στις εγκαταστάσεις του σταδίου αυτού επιτρέπεται: αα. Εκτός από τις κυρίως αθλητικές χρήσεις, η χωροθέτηση των ακολούθων συμπληρωματικών λειτουργιών: χώρων συνάθροισης κοινού, ψυχαγωγικών εγκαταστάσεων, εμπορικών χρήσεων, αιθουσών πολλαπλών αθλητικών χρήσεων, εντευκτηρίων, χώρων εστίασης, αιθουσών εξυπηρέτησης τύπου και μέσων μαζικής ενημέρωσης, ξενώνων αθλητών και γενικά χώρων φιλοξενίας. Ο ανώτατος συντελεστής δόμησης των ανωτέρω χρήσεων δεν επιτρέπεται να υπερβαίνει το 40% του ανώτατου συντελεστή δόμησης που καθορίζεται στην περίπτωση εε' της παρ. 2. ββ. Η κάλυψη των υπόγειων χώρων, ανεξαρτήτως χρήσεως, σε ποσοστό 100%. γγ. Η ένταξη χώρων κύριας χρήσεως στο υπόγειο γίνεται με προσμέτρησή τους στο συντελεστή δόμησης (σ.δ.) και μη προσμέτρησή τους στο συντελεστή κατ' όγκο (σ.κ.ο.) Στους χώρους αυτούς εφαρμόζονται οι διατάξεις της απόφασης 3046/304/89 (ΦΕΚ 59 Δ') (Κτιριοδομικός Κανονισμός), άρθρο 11 παρ. 1.1 και 1.2 και ο προβλεπόμενος αρμόδιος φορέας είναι η Γενική Γραμματεία Αθλητισμού. Το ύψος των υπόγειων χώρων δύναται να υπερβαίνει τα τρία (3.0) μέτρα. 4. Η οικοδομική άδεια για το στάδιο και τις εγκαταστάσεις της παραγράφου 3 χορηγείται από τη Διεύθυνση Οικοδομικών και Κτιριοδομικών Κανονισμών του Υπουργείου Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημόσιων Έργων, σύμφωνα με όσα ορίζονται στο γ' εδάφιο της παρ. 3 του άρθρου 5 του ν. 2947/2001. 5. Οι εγκαταστάσεις του σταδίου της ΑΕΚ θα παραχωρηθούν, άνευ ανταλλάγματος, στην Οργανωτική Επιτροπή Ολυμπιακών Αγώνων "ΑΘΗΝΑ 2004 Α.Ε." για τις ανάγκες διεξαγωγής των Ολυμπιακών Αγώνων του 2004. Κατ' επίκληση, μεταξύ άλλων, της ανωτέρω διατάξεως αλλά και του νόμου 1650/1986, όπως τροποποιήθηκε με τον νόμο 3010/2002, καθώς και του νόμου 2730/1999 εκδόθηκε η προσβαλλόμενη με την υπό κρίση αίτηση, από 22.5.2003 κοινή υπουργική απόφαση, με την οποία εγκρίθηκαν περιβαλλοντικοί όροι για το έργο "Ανέγερση νέου σταδίου και πολυλειτουργικού κέντρου ΑΕΚ" στον Δήμο Νέας Φιλαδέλφειας και, συγκεκριμένα, ενός γηπέδου ποδοσφαίρου χωρητικότητας 32.000 θέσεων, ενός κλειστού γηπέδου μπάσκετ χωρητικότητας 7.000 θέσεων, δύο κλειστών

γηπέδων, βόλεϋ, υπόγειων χώρων στάθμευσης τουλάχιστον 1.800 αυτοκινήτων και 22.000 τ.μ. εμπορικών χρήσεων, καθώς και η συμπεροσβαλλομένη, από 17.11.2003, κοινή υπουργική απόφαση, με την οποία τροποποιήθηκαν ορισμένοι από τους πιο πάνω όρους. Εξάλλου, μετά την συζήτηση της υποθέσεως στο Ε΄ Τμήμα του Συμβουλίου της Επικρατείας κατά την δικάσιμο της 9ης Δεκεμβρίου 2003 δημοσιεύθηκε ο ν. 3207/2003 "Ρύθμιση θεμάτων Ολυμπιακής Προετοιμασίας και άλλες διατάξεις" (Α΄ 302/24.12.2003). Με την παρ. 1α του άρθρου 11 του αυτού Ν. 3207/2003 επέρχονται τροποποιήσεις στο άρθρο 19 του ν. 3044/2002, συγκεκριμένα δε μεταβάλλονται ορισμένοι όροι που αφορούν στο ανώτατο ύψος των μεταλλικών στεγαστρων και ο ανώτατος συντελεστής δομήσεως ορίζεται στο 2, επίσης δε ορίζεται η έκταση που θα καταλαμβάνουν οι χώροι κυρίας χρήσεως κ.λπ., ενώ με την παρ. 1β του ίδιου άρθρου 11 προστίθενται παράγραφοι, 5 έως 9 στο άρθρο 19 του ν. 3014/2002, ειδικότερα δε εγκρίνονται νέοι περιβαλλοντικοί όροι, οι οποίοι ορίζεται ότι θα ισχύουν μέχρι τις 31.12.2013 (παρ. 5 και 6), εγκρίνεται η θέση και η διάταξη των εγκαταστάσεων του νέου αθλητικού και πολυλειτουργικού κέντρου του σωματείου ΑΕΚ, χορηγείται οικοδομική άδεια και άδεια επέμβασης και κοπής 55 δένδρων, καθώς οποιαδήποτε άλλη, κατά περίπτωση, απαιτούμενη από την ισχύουσα νομοθεσία άδεια (παρ. 7). Τέλος, στην προστιθεμένη παράγραφο 9 ορίζεται ότι: "Η υπ΄ αριθμ. 132863/25.6.2003 κοινή απόφαση των Υπουργών Περιβάλλοντος Χωροταξίας και Δημόσιων Έργων, Γεωργίας και Πολιτισμού, όπως αυτή τροποποιήθηκε με την 137416/14.11.2003 όμοια κοινή απόφαση, καταργείται από τότε που ίσχυσε". Με τα πραγματικά αυτά δεδομένα, εφόσον ο ν. 3207/2003 δημοσιεύθηκε στις 24.12.2003, πριν, δηλαδή, από την συζήτηση της υποθέσεως στην Ολομέλεια του Συμβουλίου της Επικρατείας, είναι, εν πάση περιπτώσει, ληπτέος υπ΄ όψιν για τη διάγνωση της υποθέσεως. Πρέπει δε ν΄ απορριφθούν ως αβάσιμα όσα περί του αντιθέτου υποστηρίζονται με το από 23.1.2006 υπόμνημα του αθλητικού σωματείου με την επωνυμία "Αθλητική Ένωση Κωνσταντινουπόλεως".

6. Επειδή, όπως έχει ήδη αναφερθεί, η παρούσα υπόθεση συζητήθηκε κατά την συνεδρίαση του Ε΄ Τμήματος του Συμβουλίου της Επικρατείας της 9ης Δεκεμβρίου 2003. Κατά την συνεδρίαση αυτή, ο εισηγητής της υποθέσεως εισηγήθηκε την ακύρωση των προσβαλλομένων πράξεων, προεχόντως διότι οι διατάξεις του άρθρου 19 του ν. 3044/2002, κατ΄ επίκληση και των οποίων είχαν αυτές εκδοθεί, ευρίσκονται σε αντίθεση με τις διατάξεις των άρθρων 4 και 24 του Συντάγματος. Μετά τρεις ημέρες, δηλαδή στις 12 Δεκεμβρίου 2003 και ενώ η υπόθεση ήταν πλέον υπό διάσκεψη,

κατατέθηκε στην Βουλή των Ελλήνων από τους Υπουργούς ΠΕ.ΧΩ.Δ.Ε., Πολιτισμού και Γεωργίας τροπολογία - προσθήκη (υπ' αριθμ. 2027 - ειδ. 134) στο σχέδιο νόμου "Ρύθμιση θεμάτων Ολυμπιακής Προετοιμασίας και άλλες διατάξεις", που απετέλεσε, ακολούθως, την ρύθμιση του άρθρου 11 του ν. 3207/2003. Ο σχετικός νόμος ψηφίσθηκε από την Βουλή των Ελλήνων στις 17.12.2003 και δημοσιεύθηκε στο πρώτο τεύχος της Εφημερίδος της Κυβερνήσεως στις 24.12.2003, με αριθμό 3207. Όπως δε προκύπτει από το περιεχόμενό τους, οι εισαγόμενες με το πιο πάνω άρθρο 11 του νέου νόμου 3207/2003 ρυθμίσεις δεν αφίστανται ουσιωδώς των ρυθμίσεων του άρθρου 19 του ν. 3044/2002, επιτρέπουν δε, σε συνδυασμό με τις τελευταίες, την κατασκευή και ολοκλήρωση του έργου του νέου σταδίου και πολυλειτουργικού κέντρου του σωματείου Αθλητική Ένωση Κωνσταντινουπόλεως (Α.Ε.Κ.). Καθίσταται δηλαδή με την ψήφιση του νόμου εφικτή η κατασκευή του ίδιου ουσιαστικά έργου και καταργούνται από τότε που ίσχυσαν οι προσβαλλόμενες με την υπό κρίση αίτηση πράξεις, όλες δε οι απαιτούμενες για την ολοκλήρωση του έργου άδειες χορηγούνται ευθέως από τον νόμο (μη προβλεπομένης πλέον της εκδόσεως οιασδήποτε διοικητικής πράξεως). Με τα δεδομένα αυτά, η νεότερη ρύθμιση συνιστά επέμβαση στην εκκρεμή δίκη, στην οποία, άλλωστε, απέβλεπε προεχόντως ο νομοθέτης, όπως προκύπτει από τα προπαρασκευαστικά στοιχεία του νόμου αυτού (σχετικώς βλ. και τις συζητήσεις στην Βουλή, συνεδρίαση ΜΗ 17.12.2003 σελ. 99, 122, 143 και 174). Τούτο δε διότι με τον τρόπο αυτόν, με την μονομερή δηλαδή πράξη ενός μέρους της ενδίκου διαφοράς (του Ελληνικού Δημοσίου μέσω της νομοθετικής λειτουργίας) επιλύεται η διαφορά αυτή και στερείται αντικειμένου η εκκρεμής αίτηση ακυρώσεως, ενώ δεν καταλείπεται πλέον στους πολίτες δυνατότητα παροχής εννόμου προστασίας, ισοδυνάμου προς εκείνη που παρέχεται με το ένδικο βοήθημα της αιτήσεως ακυρώσεως. Με το περιεχόμενο αυτό, όμως, οι διατάξεις του άρθρου 11 του ν. 3207/2003 ευρίσκονται σε αντίθεση προς το Σύνταγμα, ως αντιβαίνουσες, ειδικότερα, στην αρχή της διακρίσεως των λειτουργιών (άρθρο 26), στην διάταξη που κατοχυρώνει το ένδικο μέσο της αιτήσεως ακυρώσεως (άρθρο 95) και, κατά συνέπεια, ως θίγουσες το δικαίωμα παροχής εννόμου προστασίας (άρθρο 20 παρ. 1). Επομένως, η ανωτέρω ρύθμιση του άρθρου 11 του ν. 3207/2003 δεν είναι εφαρμοστέα εν προκειμένω και δεν επηρεάζει την παρούσα δίκη, η οποία, ως εκ τούτου, διατηρεί το αντικείμενό της.

7. Επειδή, στο άρθρο 8 του ν. 2730/1999 (Α' 136) ορίζονται τα ακόλουθα: "1. Για την τέλεση των Ολυμπιακών Αγώνων του έτους 2004 χωροθετούνται οι ακόλουθες περιοχές υποδοχής Ολυμπιακών Έργων. α) Στο Φαληρικό Όρμο... 2.α. Ολυμπιακά

Αθλήματα θα διεξαχθούν επίσης σε υφιστάμενες ή προβλεπόμενες να κατασκευασθούν ή να επεκταθούν αθλητικές εγκαταστάσεις... στο στάδιο ΑΕΚ Νέας Φιλαδέλφειας... β. Για την κατασκευή ή επέκταση των αθλητικών εγκαταστάσεων της προηγούμενης περιπτώσεως απαιτείται η προηγούμενη έγκριση των περιβαλλοντικών τους όρων που χορηγείται με κοινή απόφαση των Υπουργών Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημοσίων Έργων και Πολιτισμού. για τον σκοπό αυτό... Κατά τα λοιπά εφαρμόζονται οι διατάξεις του ν. 1650/1986 και της Κ.Υ.Α. 69269/5387/1990 (ΦΕΚ 678 Β'). Απαιτείται επίσης έκδοση οικοδομικής άδειας που χορηγείται σύμφωνα με τη διαδικασία του άρθρου 5...".

8. Επειδή, με τις διατάξεις του άρθρου 19 του ν. 3044/2002, που έχουν παρατεθεί σε προηγούμενη σκέψη, εγκρίνεται η τροποποίηση του εγκεκριμένου ρυμοτομικού σχεδίου Νέας Φιλαδέλφειας (Αθηνών) στο χώρο του Σταδίου της ΑΕΚ με την επέκτασή του σε δημόσια έκταση, παραχωρούμενη, κατά χρήση, στο αθλητικό σωματείο με την επωνυμία "Αθλητική Ένωση Κωνσταντινουπόλεως" και με την μετατόπιση ρυμοτομικών και οικοδομικών γραμμών, όπως οι ρυθμίσεις αυτές φαίνονται στο σχετικό τοπογραφικό διάγραμμα, τροποποιείται δηλαδή το ρυμοτομικό σχέδιο με την επέκταση του χώρου της εγκαταστάσεως της Α.Ε.Κ. σε τμήμα 3.200 περίπου τετραγωνικών μέτρων του παρακειμένου άλσους της Νέας Φιλαδέλφειας (παρ. 1). Ακολούθως, ορίζονται με τις ίδιες διατάξεις ειδικοί όροι και περιορισμοί δομήσεως επί της συνολικής εκτάσεως, καθώς και συντελεστής δομήσεως 2 (έναντι του ισχύοντος 1, 4 για τον παρακείμενο προστατευόμενο παραδοσιακό προσφυγικό οικισμό) (παρ. 2), ορίζεται ότι στις εγκαταστάσεις του σταδίου αυτού επιτρέπεται, εκτός από τις κυρίως αθλητικές εγκαταστάσεις, η χωροθέτηση συμπληρωματικών λειτουργιών, όπως χώρων συναθροίσεως κοινού, ψυχαγωγικών εγκαταστάσεων, εμπορικών χρήσεων, αιθουσών πολλαπλών αθλητικών χρήσεων, εντευκτηρίων, χώρων εστίασεως, αιθουσών εξυπηρετήσεως τύπου και μέσων μαζικής ενημερώσεως, ξενώνων αθλητών και, γενικά, χώρων φιλοξενίας και ορίζεται επίσης ο τρόπος καλύψεως των χώρων (παρ. 3). Περαιτέρω, ορίζεται ότι η οικοδομική άδεια για το στάδιο και τις λοιπές εγκαταστάσεις χορηγείται από την Διεύθυνση Οικοδομικών και Κτιριοδομικών Κανονισμών (ΔΟΚΚ) του ΠΕΧΩΔΕ με ειδική διαδικασία (παρ. 4) και ότι οι εγκαταστάσεις του σταδίου της ΑΕΚ θα παραχωρηθούν, άνευ ανταλλάγματος στην Οργανωτική Επιτροπή Ολυμπιακών Αγώνων "ΑΘΗΝΑ 2004 Α.Ε." για τις ανάγκες διεξαγωγής των ολυμπιακών αγώνων (παρ. 5). Εξ άλλου, όπως προκύπτει από τις προσβαλλόμενες πράξεις, οι περιβαλλοντικοί όροι αφορούν στην κατασκευή και λειτουργία νέου

σταδίου και πολυλειτουργικού κέντρου της ΑΕΚ και, συγκεκριμένα, ενός γηπέδου ποδοσφαίρου χωρητικότητας 32.000 θέσεων, ενός κλειστού γηπέδου μπάσκετ χωρητικότητας 7.000 θέσεων, δύο κλειστών γηπέδων πετόσφαιρας (βόλεϊ), υπόγειων χώρων σταθμεύσεως τουλάχιστον 1.800 θέσεων, καθώς και 22.000 τ.μ. εμπορικών χρήσεων. Όπως δε αναφέρεται στην μελέτη περιβαλλοντικών επιπτώσεων που συνοδεύει τις πράξεις "το ιστορικό στάδιο της Ν. Φιλαδέλφειας θα διαμορφωθεί σύμφωνα με τα πρότυπα σύγχρονων σταδίων. Θα μεταβληθεί σε πολυλειτουργικό χώρο πολλαπλών χρήσεων με κύριες δραστηριότητες τον αθλητισμό και την οικογενειακή αναψυχή και διασκέδαση" (σελ. 6), ενώ "θα αναπτυχθεί εκ βάθρων σύγχρονο εμπορικό κέντρο τόσο γύρω από το στάδιο της ΑΕΚ όσο και στους εμπορικούς δρόμους γενικής κατοικίας" (σελ. 80). Εκτός των γηπέδων και των χώρων της ΑΕΚ (Μουσείο ΑΕΚ, συνεδριακό κέντρο ΑΕΚ, κατάστημα αθλητικών ειδών, χώρος ζωντανών μεταδόσεων αγώνων ΑΕΚ σε video wall), το έργο περιλαμβάνει και κέντρο αναψυχής με πολυκινηματογράφους, κολυμβητήριο ημιολυμπιακών εγκαταστάσεων, γυμναστήριο, θεματικά εστιατόρια, ταβέρνες, εμπορικό πολυκατάστημα, τράπεζες, φαρμακεία, κ.α.

9. Επειδή, όπως προκύπτει από τις παραπάνω διατάξεις του άρθρου 19 του ν. 3044/2002, η επιλογή του συγκεκριμένου χώρου του Δήμου Νέας Φιλαδέλφειας, όπου θα κατασκευασθεί το νέο αθλητικό και πολυλειτουργικό κέντρο της Α.Ε.Κ. (ο οποίος καταλαμβάνει μάλιστα και μέρος του παρακειμένου άλσους), γίνεται από τον νομοθέτη κατά τρόπο οριστικό και, επομένως, δεσμευτικό για την Διοίκηση, ώστε να μην καταλείπεται πλέον σ' αυτήν στάδιο αναζητήσεως εναλλακτικών λύσεων, ως προς τον χώρο κατασκευής του εν λόγω έργου, καθώς και ως προς τον τρόπο κατασκευής του και τις προβλεπόμενες χρήσεις. Περαιτέρω, με τις ίδιες διατάξεις επιχειρείται στον προαναφερθέντα χώρο ειδικός σχεδιασμός και ορισμός όρων δομήσεως συνθέτου κτιριακού συγκροτήματος, το οποίο περιλαμβάνει αθλητικές εγκαταστάσεις, υποστηρικτικούς χώρους, εμπορικά καταστήματα, χώρους σταθμεύσεως κ.λπ. Επιχειρείται δηλαδή ο σχεδιασμός ενός έργου, το οποίο, ενόψει της φύσεως και του μεγέθους του, αλλά και των προβλεπομένων χρήσεων των χώρων του (αθλητικών, εμπορικών και άλλων), έχει σοβαρές επιπτώσεις στο οικιστικό περιβάλλον και στην ποιότητα της ζωής όχι μόνον των κατοίκων της περιοχής και του Δήμου Νέας Φιλαδέλφειας, αλλά και, γενικότερα, των κατοίκων της πόλεως των Αθηνών. Κατά τη γνώμη όμως των Συμβούλων Αθ. Ράντου και Γ. Σγουρόγλου, η επιλογή του συγκεκριμένου χώρου του Δήμου Νέας Φιλαδέλφειας, όπου θα κατασκευασθεί το νέο

αθλητικό και πολυλειτουργικό κέντρο της Α.Ε.Κ. δεν γίνεται από τον νομοθέτη κατά τρόπο οριστικό και, επομένως, δεσμευτικό για την Διοίκηση, αλλά καταλείπεται σε αυτήν στάδιο αναζητήσεως εναλλακτικών λύσεων, η οριστική δε επιλογή του χώρου, όπου θα κατασκευαστεί το παραπάνω έργο, γίνεται με την προσβαλλομένη πράξη. Τούτο δε διότι, ναι μεν με την εν λόγω πολεοδομικού περιεχομένου ρύθμιση εκφράζεται η κατ' αρχάς βούληση του νομοθέτη για την κατασκευή του έργου στο συγκεκριμένο χώρο, η βούληση, όμως, αυτή ούτε είναι, ούτε θα μπορούσε να είναι, δεσμευτική για τα όργανα της Διοικήσεως, δεδομένου ότι αυτά, ασκώντας, κατ' επιταγή διατάξεων του εθνικού και κοινοτικού δικαίου, τις αρμοδιότητες τους για την εκτίμηση της επιπτώσεως των έργων στο περιβάλλον, μπορούν, κατά πάντα χρόνο, να οδηγηθούν είτε στην υπόδειξη διαφορετικών λύσεων για τον τόπο και τον τρόπο κατασκευής του έργου, είτε και στην λύση της ολοσχερούς απορρίψεως της κατασκευής του στον ως άνω τόπο. Κατά τη γνώμη, συνεπώς, αυτή, δεν είναι, περαιτέρω, εξεταστέο στην υπόθεση αυτή το ζήτημα της συνδρομής των, κατά το Σύνταγμα, προϋποθέσεων για τη θέσπιση, με τυπικό νόμο, ατομικών ρυθμίσεων πολεοδομικού σχεδιασμού.

10. Επειδή, στο άρθρο 4 του Συντάγματος (όπως αναθεωρήθηκε με το Ψήφισμα της 6ης Απριλίου 2001 της Ζ' Αναθεωρητικής Βουλής των Ελλήνων), ορίζεται ότι "1. Οι Έλληνες είναι ίσοι ενώπιον του νόμου" και στο άρθρο 20 ότι "1. Καθένας έχει δικαίωμα στην παροχή έννομης προστασίας από τα δικαστήρια και μπορεί να αναπτύξει σ' αυτά τις απόψεις του για τα δικαιώματα ή συμφέροντά του, όπως νόμος ορίζει". Ακολουθώντας, στο άρθρο 24 του ίδιου Συντάγματος ορίζεται ότι: "1. Η προστασία του φυσικού και πολιτιστικού περιβάλλοντος αποτελεί υποχρέωση του Κράτους και δικαίωμα του καθενός. Για τη διαφύλαξή του το Κράτος έχει υποχρέωση να παίρνει ιδιαίτερα προληπτικά ή κατασταλτικά μέτρα στο πλαίσιο της αρχής της αειφορίας. Νόμος ορίζει τα σχετικά με την προστασία των δασών και των δασικών εκτάσεων... 2. Η χωροταξική αναδιάρθρωση της Χώρας, η διαμόρφωση, η ανάπτυξη, η πολεοδόμηση και η επέκταση των πόλεων και των οικιστικών γενικά περιοχών υπάγεται στη ρυθμιστική αρμοδιότητα και τον έλεγχο του Κράτους, με σκοπό να εξυπηρετείται η λειτουργικότητα και η ανάπτυξη των οικισμών και να εξασφαλίζονται οι καλύτεροι δυνατοί όροι διαβίωσης. Οι σχετικές τεχνικές επιλογές και σταθμίσεις γίνονται κατά τους κανόνες της επιστήμης. Περαιτέρω, στο άρθρο 26 ορίζεται ότι: "1. Η νομοθετική λειτουργία ασκείται από τη Βουλή και τον Πρόεδρο της Δημοκρατίας. 2. Η εκτελεστική λειτουργία ασκείται από τον Πρόεδρο της Δημοκρατίας και την

Κυβέρνηση. 3. Η δικαστική λειτουργία ασκείται από τα δικαστήρια. οι αποφάσεις τους εκτελούνται στο όνομα του Ελληνικού Λαού". Τέλος, στο άρθρο 28 ορίζεται ότι: "1. Οι γενικά παραδεδεγμένοι κανόνες του διεθνούς δικαίου, καθώς και οι διεθνείς συμβάσεις από την επικύρωσή τους με νόμο, και τη θέσης τους σε ισχύ σύμφωνα με τους όρους καθεμιάς αποτελούν αναπόσπαστο μέρος του εσωτερικού Ελληνικού δικαίου και υπερισχύουν από κάθε άλλη αντίθετη διάταξη νόμου.... 2. Για να εξυπηρετηθεί σπουδαίο εθνικό συμφέρον και να προαχθεί η συνεργασία με άλλα κράτη, μπορεί να αναγνωρισθούν, με συνθήκη ή συμφωνία, σε όργανα διεθνών οργανισμών αρμοδιότητες που προβλέπονται από το Σύνταγμα. Για την ψήφιση του νόμου που κυρώνει αυτή τη συνθήκη ή συμφωνία απαιτείται πλειοψηφία των τριών πέμπτων του όλου αριθμού των βουλευτών....".

11. Επειδή, από τις παραπάνω διατάξεις συνάγεται ότι δεν αποκλείεται μεν η, κατ' απόκλιση από την συνήθη διοικητική διαδικασία που προβλέπεται από την κείμενη νομοθεσία, θέσπιση με τυπικό νόμο ατομικών ρυθμίσεων χωροταξικού και πολεοδομικού σχεδιασμού, υπό την προϋπόθεση όμως ότι με τις ρυθμίσεις αυτές δεν θίγονται ατομικά δικαιώματα και δεν παραβιάζονται άλλες συνταγματικές διατάξεις ή αρχές, καθώς και οι σχετικοί ορισμοί του κοινοτικού δικαίου. Δεδομένου ότι πρόκειται, πάντως, για απόκλιση από την αρχή της διακρίσεως των λειτουργιών, η θέσπιση ατομικών ρυθμίσεων χωροταξικού και πολεοδομικού σχεδιασμού με τυπικό νόμο είναι δυνατή μόνο σε εξαιρετικές περιπτώσεις και, επομένως, οι λόγοι που επιβάλλουν την ανωτέρω απόκλιση και οι οποίοι ανάγονται όχι στη διαδικασία ψηφίσεως του νόμου, αλλά στις προϋποθέσεις ασκήσεως της νομοθετικής λειτουργίας πρέπει να προκύπτουν από τις προπαρασκευαστικές εργασίες του νόμου. Ο έλεγχος δε της απαιτούμενης από το Σύνταγμα συνδρομής των προϋποθέσεων αυτών υπόκειται στον οριακό έλεγχο του δικαστή. Κατά τη γνώμη, όμως, των Συμβούλων Ν. Σακελλαρίου και Γ. Σγουρόγλου η θέσπιση ατομικών ρυθμίσεων χωροταξικού και πολεοδομικού σχεδιασμού με τυπικό νόμο είναι, σε κάθε περίπτωση, δυνατή και, συνεπώς, εφόσον δηλαδή δεν πρόκειται για απόκλιση από την αρχή της διακρίσεως των λειτουργιών, οι λόγοι προσφυγής στη διαδικασία του τυπικού νόμου δεν επιβάλλεται να προκύπτουν από τις προπαρασκευαστικές εργασίες του νόμου. Κατά τη γνώμη, τέλος, του Συμβούλου Δ. Πετρούλια η, κατά το άρθρο 26 του Συντάγματος, ασκούμενη από τη Βουλή των Ελλήνων, με την ψήφιση τυπικών νόμων, νομοθετική λειτουργία περιλαμβάνει, εφ' όσον δεν ορίζεται ρητώς το αντίθετο, τη θέσπιση όχι μόνον γενικών και αφηρημένων κανόνων δικαίου, αλλά και ατομικών ρυθμίσεων, χωρίς η θέσπιση ατομικών

ρυθμίσεων να εξαρτάται από τη συνδρομή εξαιρετικών περιστάσεων. Ειδικότερα, από το άρθρο 26 του Συντάγματος, ερμηνευόμενο σε συνδυασμό με τα άρθρα 73 και επόμενα που διέπουν τη νομοθετική λειτουργία της Βουλής των Ελλήνων, καθώς και με τις συνταγματικές διατάξεις που αφορούν στις άλλες δύο λειτουργίες, προκύπτει ότι η Βουλή έχει το τεκμήριο της αρμοδιότητας· επομένως, περιορισμοί στη ρύθμιση οποιουδήποτε θέματος με τυπικό νόμο, δηλαδή ως προς τις προϋποθέσεις άσκησης της νομοθετικής λειτουργίας, είναι νοητοί, μόνον εφ' όσον προβλέπονται ρητώς στο Σύνταγμα. Στο Σύνταγμα δε δεν ορίζεται ότι η Βουλή δεν επιτρέπεται να προβαίνει στη θέσπιση ατομικών ρυθμίσεων, κατ' απόκλιση από την προβλεπόμενη στην κείμενη νομοθεσία συνήθη διοικητική διαδικασία, είτε γενικώς, είτε ειδικώς, σχετικά με τα θέματα χωροταξικού και πολεοδομικού σχεδιασμού, εκτός εάν συντρέχουν εξαιρετικές περιστάσεις επείγουσας ή έκτακτης ανάγκης. Ένας τόσο σοβαρός περιορισμός της νομοθετικής λειτουργίας δεν μπορεί να συναχθεί από την εξαγγελόμενη στο άρθρο 26 του Συντάγματος διάκριση των λειτουργιών, ανεξαρτήτως ότι με το Σύνταγμα δεν καθιερώνεται, πάντως, η απόλυτη διάκριση, αλλά η διασταύρωση των λειτουργιών, με πλέον σημαντική περίπτωση διασταύρωσης νομοθετικής και εκτελεστικής λειτουργίας, τη θέσπιση κανόνων δικαίου από όργανα της εκτελεστικής λειτουργίας (άρθρα 43 παρ. 2 και 44 παρ. 1). Πράγματι, όπου ο συνταγματικός νομοθέτης θέλησε να εξαρτήσει την άσκηση της νομοθετικής λειτουργίας από τη συνδρομή εξαιρετικών περιστάσεων, το όρισε ρητώς· πρόκειται για την, σύμφωνα με το άρθρο 44 παρ. 1 του Συντάγματος, έκδοση πράξεων νομοθετικού περιεχομένου από τον Πρόεδρο της Δημοκρατίας και το Υπουργικό Συμβούλιο, η οποία συνιστά έκτακτη νομοθετική διαδικασία. Ο (τυπικός) νόμος, σύμφωνα με το Σύνταγμα, δεν υπόκειται, ως προς τη ρύθμιση «οποιοδήποτε θέματος», είτε εφεξής, είτε αναδρομικώς, στον περιορισμό των έκτακτων περιστάσεων εξαιρετικά επείγουσας και απρόβλεπτης ανάγκης. (ΣτΕ 3636/1989 Ολομ.). Εξ άλλου, με τα άρθρα 4 και 24 του Συντάγματος ούτε μεταβάλλονται οι συνταγματικοί κανόνες άσκησης της νομοθετικής λειτουργίας της Βουλής ως προς την θέσπιση ατομικών ρυθμίσεων, αφού τα άρθρα αυτά δεν περιέχουν περιοριστική ρύθμιση, σχετικά με τις προϋποθέσεις άσκησης του νομοθετικού της έργου, ούτε εισάγεται, ειδικώς ως προς τα θέματα χωροταξικού και πολεοδομικού σχεδιασμού, εξαιρετικό συνταγματικό καθεστώς, σύμφωνα με το οποίο η Βουλή απαγορεύεται, κατ' αρχήν, να θεσπίζει με τυπικό νόμο ατομικές ρυθμίσεις πολεοδομικού σχεδιασμού και επιτρέπεται τούτο, μόνον εφ' όσον συντρέχουν εξαιρετικοί λόγοι επείγουσας ή έκτακτης ανάγκης. Η συνήθης δε διαδικασία

πολεοδομικού σχεδιασμού, από την οποία, σύμφωνα με τη γνώμη της πλειοψηφίας, ο κοινός νομοθέτης δεσμεύεται, αδυνατώντας, κατ' αρχήν, να αποκλίνει, θεσπίζοντας ατομικές πολεοδομικές ρυθμίσεις, ασφαλώς και δεν έχει υπερνομοθετική και, συνεπώς, δεσμευτική για τη Βουλή ισχύ, αφού καθορίζεται από τυπικούς νόμους, οι οποίοι δεν προβλέπονται από το άρθρο 24 του Συντάγματος ή άλλη συνταγματική διάταξη, όπως εκείνη του άρθρου 4 παρ. 1, ως εφ' άπαξ εκδιδόμενοι ή ως νόμοι αυξημένης τυπικής ισχύος. Όσον δε αφορά στο κοινοτικό δίκαιο, η Οδηγία 85/337/ΕΟΚ, όπως έχει ερμηνευθεί από το Δικαστήριο των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων, όχι μόνον δεν απαγορεύει, αλλά ρητώς μάλιστα, με το άρθρο 1 παρ. 5, επιτρέπει, χωρίς να τάσσει ως προϋπόθεση τη συνδρομή εξαιρετικών περιστάσεων, την έγκριση με «εθνική νομοθετική πράξη», δηλαδή με τυπικό, κατά το ελληνικό Σύνταγμα, νόμο, του σχεδιασμού και της εκτέλεσης συγκεκριμένου έργου που ενδέχεται να έχει σημαντικές επιπτώσεις στο περιβάλλον, υπό την προϋπόθεση βεβαίως ότι, κατά τα λοιπά, τηρούνται οι απαιτήσεις της Οδηγίας (βλ. ΔΕΚ, απόφαση της 19.9.2000, C-287/98, Linster). Εν όψει, συνεπώς, των προεκτεθέντων, ο κοινός νομοθέτης δεν δεσμεύεται να προβαίνει στη θέσπιση με τυπικό νόμο, κατ' απόκλιση από την προβλεπόμενη στην κείμενη νομοθεσία συνήθη διαδικασία, ατομικών ρυθμίσεων πολεοδομικού σχεδιασμού, χωρίς να απαιτείται, κατά το Σύνταγμα και το κοινοτικό δίκαιο, να συντρέχουν εξαιρετικοί λόγοι επείγουσας ή έκτακτης ανάγκης. Και υπό την αντίθετη, πάντως, κρατήσασα γνώμη, η συνδρομή εξαιρετικών λόγων επείγουσας ή έκτακτης ανάγκης δεν υπόκειται στον δικαστικό έλεγχο, καθ' όσον συνδέεται με την εκτίμηση της ανάγκης της νομοθετικής ρύθμισης, η οποία ανάγεται στη σφαίρα της πολιτικής ευθύνης της Βουλής κατά την άσκηση της νομοθετικής λειτουργίας (πρβλ. ΣτΕ 3636/1989 Ολομ., για την αδυναμία δικαστικού ελέγχου της, ρητώς μάλιστα απαιτούμενης, από το άρθρο 44 παρ. 1 του Συντάγματος, για την έκδοση των πράξεων νομοθετικού περιεχομένου, προϋπόθεσης της συνδρομής των έκτακτων περιστάσεων εξαιρετικά επείγουσας και απρόβλεπτης ανάγκης, η οποία - αδυναμία δικαστικού ελέγχου - κατά μείζονα λόγο, ισχύει και για την άσκηση από τη Βουλή της νομοθετικής της λειτουργίας). Τέλος, εντελώς διάφορο είναι το ζήτημα εάν η σχετική ατομική νομοθετική ρύθμιση είναι, κατά τα λοιπά, αυτή καθ' εαυτή, σύμφωνη με τις απαιτήσεις των άρθρων 4 παρ. 1 και 24 του Συντάγματος και των οικείων διατάξεων του κοινοτικού δικαίου.

12. Επειδή, στην προκειμένη περίπτωση, από τα στοιχεία του φακέλου προκύπτει ότι η ρύθμιση, η οποία απετέλεσε, ακολούθως, την διάταξη του άρθρου 19 του ν.

3044/2002, εισήχθη με την από 19.7.2002 τροπολογία των Υπουργών Οικονομίας και Οικονομικών, ΠΕ.ΧΩ.Δ.Ε., Πολιτισμού και Γεωργίας (υπ' αριθμ. 1039-84/19.7.2002) στο σχέδιο νόμου "Μεταφορά Συντελεστή Δόμησης και ρυθμίσεις άλλων θεμάτων αρμοδιότητας Υπουργείου Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημοσίων Έργων". Στην αιτιολογική έκθεση της τροπολογίας αυτής αναφέρεται, μεταξύ άλλων, ότι: "Με την προτεινόμενη ρύθμιση προβλέπεται η τροποποίηση του ρυμοτομικού σχεδίου και ο καθορισμός χρήσεων γης στην περιοχή της Ν. Φιλαδέλφειας, στο χώρο του Σταδίου της ΑΕΚ, προκειμένου να εξυπηρετηθεί η ανάγκη εκσυγχρονισμού των εγκαταστάσεων εν όψει των Ολυμπιακών Αγώνων του 2004. Ειδικότερα ... Προβλέπεται επίσης η παραχώρηση των εγκαταστάσεων του σταδίου στην Οργανωτική Επιτροπή Ολυμπιακών Αγώνων ΑΘΗΝΑ 2004 Α.Ε. για τις ανάγκες διεξαγωγής των Ολυμπιακών Αγώνων". Τα ανωτέρω αναφερόμενα όμως, δεν συνιστούν, από μόνα τους, τους εξαιρετικούς εκείνους λόγους που θα δικαιολογούσαν την προσφυγή στην διαδικασία του τυπικού νόμου για την θέσπιση της επίμαχης εντοπισμένης πολεοδομικής ρυθμίσεως, η οποία, συνισταμένη, κατά τα προαναφερθέντα, στην τροποποίηση του εγκεκριμένου ρυμοτομικού σχεδίου και την επιλογή του συγκεκριμένου χώρου του Δήμου Νέας Φιλαδέλφειας για την κατασκευή του επίδικου νέου αθλητικού και πολυλειτουργικού κέντρου της ΑΕΚ αποτελεί ατομική ρύθμιση (πρβλ. ΣτΕ 2281/1992, 55/1993, 412/1993 Ολ.), που συνιστά και την βάση για τις λοιπές ρυθμίσεις του νόμου (καθορισμός χρήσεων γης, όρων δομήσεως κ.λ.π.). Τούτο δε ενόψει και του γεγονότος ότι τα αναφερόμενα στην αιτιολογική έκθεση δεν συνδυάζονται, πάντως, με επίκληση λόγων επείγοντος και ανάγκης επισπεύσεως των σχετικών διαδικασιών, ή με άλλους λόγους εκτάκτου ανάγκης. Ενόψει των ανωτέρω, εφόσον δηλαδή ουδόλως αιτιολογείται η προσφυγή στην διαδικασία του τυπικού νόμου για την θέσπιση της επίμαχης πολεοδομικής ρυθμίσεως, οι διατάξεις του άρθρου 19 του ν. 3044/2002, κατ' επίκληση των οποίων έχουν εκδοθεί οι προσβαλλόμενες πράξεις, ευρίσκονται σε αντίθεση με τα άρθρα 4, 24 και 26 του Συντάγματος και, επομένως, για τον λόγο αυτό, οι πράξεις αυτές πρέπει ν' ακυρωθούν ενώ, κατόπιν αυτού, η έρευνα των υπολοίπων λόγων ακυρώσεως αποβαίνει αλυσιτελής. Κατά τη γνώμη όμως του Προέδρου και των Συμβούλων Π. Πικραμμένου, Ν. Μαρκουλάκη, Μ.-Ε. Κωνσταντινίδου, Γ. Σγουρόγλου, Α. - Γ. Βώρου, ως και Ε. Νίκα, προς την οποία συνετάχθη ο Πάρεδρος Κ. Πισπιρίγκος, εφόσον από τις προπαρασκευαστικές εργασίες του ν. 3044/2002 προκύπτει σαφώς ότι η προσφυγή στη διαδικασία του τυπικού νόμου για την θέσπιση της επίμαχης πολεοδομικής ρυθμίσεως

έγινε προκειμένου να επιτευχθεί ο εκσυγχρονισμός των εγκαταστάσεων του σταδίου της Α.Ε.Κ. για τις ανάγκες διεξαγωγής των ολυμπιακών αγώνων, ενόψει δηλαδή γεγονότος ιδιαίτερας σημασίας το οποίο επρόκειτο να λάβει χώρα σε σύντομο χρονικό διάστημα, συνέτρεχαν στην προκειμένη περίπτωση οι εξαιρετικοί εκείνοι λόγοι, οι οποίοι δικαιολογούσαν την κατ' απόκλιση από τη συνήθη διοικητική διαδικασία θέσπιση της επίμαχης ρυθμίσεως με τυπικό νόμο. Τούτο δε, λαμβανομένου υπ' όψιν, άλλωστε, ότι ο έλεγχος των προϋποθέσεων αυτών από τον ακυρωτικό δικαστή είναι, κατά τα γενόμενα δεκτά σε προηγούμενη σκέψη, οριακός. Επομένως, σύμφωνα με τη γνώμη αυτή, ο παραπάνω λόγος δεν πρέπει να γίνει δεκτός. Κατά τη γνώμη, τέλος, του Συμβούλου Δ. Πετρούλια, ο καθορισμός χρήσεων γης, καθώς και των όρων και περιορισμών δόμησης αποτελούν κανονιστικές, και όχι ατομικές, πολεοδομικές ρυθμίσεις. Μάλιστα δε με την απόφαση 3661/2005 της Ολομέλειας του Δικαστηρίου κρίθηκε ότι και η τροποποίηση ρυμοτομικού σχεδίου, συνισταμένη στη μετατόπιση μόνον της οικοδομικής γραμμής σε ένα οικοδομικό τετράγωνο, αποτελεί κανονιστική πολεοδομική ρύθμιση. Στην προκειμένη περίπτωση, με τις επίμαχες διατάξεις του άρθρου 19 του Ν. 3044/2002: πρώτον, τροποποιείται το εγκεκριμένο ρυμοτομικό σχέδιο της Ν. Φιλαδέλφειας στο χώρο του Σταδίου της ΑΕΚ, με την μετατόπιση όχι μόνον των ρυμοτομικών, αλλά και των οικοδομικών γραμμών και η διαμορφούμενη συνολική έκταση ορίζεται ως χώρος εγκατάστασης του νέου αθλητικού και πολυλειτουργικού κέντρου της ΑΕΚ. Δεύτερον καθορίζονται οι ειδικοί όροι και περιορισμοί δόμησης στο χώρο αυτό, καθώς και ο συντελεστής δόμησης. Και τρίτον, ορίζονται οι λοιπές, εκτός των αθλητικών εγκαταστάσεων, χρήσεις (εμπορικές χρήσεις, χώροι εστίασης, χώροι ψυχαγωγικών εγκαταστάσεων κλπ) και προβλέπεται ο τρόπος κάλυψης των χώρων. Οι διατάξεις όμως αυτές του άρθρου 19 του Ν. 3044/2002 δεν εισάγουν ατομική ρύθμιση πολεοδομικού σχεδιασμού, όπως αντιθέτως δέχεται η πλειοψηφία, προκειμένου να στηρίξει την κρίση της για αντισυνταγματικότητα των διατάξεων αυτών. Σύμφωνα με την πάγια νομολογία του Συμβουλίου της Επικρατείας, οι θεσπιζόμενες με το εν λόγω άρθρο ρυθμίσεις αποτελούν κανονιστικές (και όχι ατομικές) πολεοδομικές ρυθμίσεις, οι οποίες συνθέτουν το πολεοδομικό καθεστώς του καθοριζόμενου, ως χώρου εγκατάστασης του νέου αθλητικού και πολυλειτουργικού κέντρου της ΑΕΚ, οικοδομικού τετραγώνου. Εν όψει, συνεπώς, του κανονιστικού χαρακτήρα των πολεοδομικών ρυθμίσεων του άρθρου 19 του Ν. 3044/2002, δεν μπορεί, εν πάση περιπτώσει, να τεθεί ζήτημα αντισυνταγματικότητας των διατάξεων του ανωτέρω άρθρου και, συγκεκριμένα, αντίθεσής τους με τα άρθρα 4, 24 και 26 του

Συντάγματος, εκ μόνου του λόγου ότι οι κανονιστικές αυτές ρυθμίσεις πολεοδομικού σχεδιασμού θεσπίζονται με τυπικό νόμο από τη Βουλή και όχι με κανονιστική διοικητική πράξη μετά από νομοθετική εξουσιοδότηση. Τούτο δε διότι, κατά το Σύνταγμα, η θέσπιση κανονιστικού χαρακτήρα ρυθμίσεων, δηλαδή η θέσπιση κανόνων δικαίου, αποτελεί το κατ' εξοχήν περιεχόμενο της ασκούμενης, από τη Βουλή και τον Πρόεδρο της Δημοκρατίας, νομοθετικής λειτουργίας. Σύμφωνα δε με το άρθρο 43 παρ. 2 του Συντάγματος, το οποίο, καθιερώνοντας την πλέον σημαντική περίπτωση διασταύρωσης της νομοθετικής και της εκτελεστικής λειτουργίας, «επιτρέπει» -και δεν επιβάλλει- τη νομοθετική εξουσιοδότηση για την έκδοση κανονιστικών προεδρικών διαταγμάτων ή άλλων κανονιστικών πράξεων, απόκειται στην απόλυτη ευχέρεια του κοινού νομοθέτη να παράσχει σχετική εξουσιοδότηση προς τον Πρόεδρο της Δημοκρατίας ή άλλα όργανα της εκτελεστικής λειτουργίας για την κανονιστική ρύθμιση συγκεκριμένου θέματος. Κατά τούτο δε, είναι εντελώς αδιάφορο εάν η κανονιστική πολεοδομική ρύθμιση είναι εντοπισμένη ή όχι, ανεξαρτήτως ότι ο επίδικος πολεοδομικός σχεδιασμός που αφορά έργο, εντός σχεδίου, το οποίο, όπως γίνεται δεκτό στη σκέψη 9, εν όψει της φύσης και του μεγέθους του, άλλα και των επιτρεπόμενων χρήσεων, έχει σοβαρές επιπτώσεις στο περιβάλλον και την ποιότητα ζωής όχι μόνο των κατοίκων της περιοχής του Δήμου Ν. Φιλαδέλφειας, αλλά και, γενικότερα, των κατοίκων της πόλης των Αθηνών, προδήλως δεν μπορεί, σύμφωνα με τη νομολογία του Δικαστηρίου, να θεωρηθεί ότι πρόκειται για εντοπισμένη πολεοδομική ρύθμιση. Άλλως, καταλήγουμε στο άτοπο τέτοια κανονιστική ρύθμιση, χαρακτηριζόμενη ως εντοπισμένη, να είναι δυνατόν να εγκριθεί και από το νομάρχη (ΣτΕ 3661/2005 Ολομ.) ή άλλο όργανο οργανισμού τοπικής αυτοδιοίκησης, αλλά να απαγορεύεται, κατ' αρχήν, να θεσπισθεί με τυπικό νόμο από τη Βουλή. Υπό την αντίθετη εκδοχή, της ατομικής πολεοδομικής ρύθμισης, ο τυπικός νόμος, σύμφωνα με όσα έγιναν δεκτά στην προηγούμενη σκέψη, δεν υπόκειται, ως προς τη ρύθμιση οποιουδήποτε θέματος, στον περιορισμό των εξαιρετικών λόγων επείγουσας ή έκτακτης ανάγκης και, πάντως, η συνδρομή τέτοιων λόγων δεν ελέγχεται δικαστικώς, καθ' όσον συνδέεται με την εκτίμηση της ανάγκης της νομοθετικής ρύθμισης, η οποία ανάγεται στη σφαίρα της πολιτικής ευθύνης της Βουλής κατά την άσκηση της νομοθετικής εξουσίας. (πρβλ. ΣτΕ 3636/1989 Ολομ.). Τέλος, είναι εντελώς διάφορο το ζήτημα εάν οι ρυθμίσεις των ανωτέρω διατάξεων του άρθρου 19 του Ν. 3044/2002 είναι, κατά τα λοιπά, αυτές καθ' εαυτές, συμβατές με τα άρθρα 4 και 24 του

Συντάγματος και με το κοινοτικό δίκαιο, ζήτημα το οποίο πρέπει να εξετασθεί, εν όψει και των λοιπών προβαλλομένων συναφών λόγων ακυρώσεως.

13. Επειδή κατόπιν των ανωτέρω, πρέπει η υπό κρίση αίτηση να γίνει δεκτή στο σύνολό της, να απορριφθούν δε οι ασκηθείσες παρεμβάσεις.

Διά ταύτα

Δέχεται την υπό κρίση αίτηση.

Ακυρώνει την υπ' αριθμ. Α.Π. 132863/25.6.2003 κοινή απόφαση των Υπουργών Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημοσίων Έργων (ΠΕ.ΧΩ.Δ.Ε.), Πολιτισμού και Γεωργίας και την υπ' αριθμ. 137416/17.11.2003 κοινή απόφαση των Υπουργών ΠΕ.ΧΩ.Δ.Ε., Πολιτισμού και Γεωργίας.

Απορρίπτει τις ασκηθείσες παρεμβάσεις και

Επιβάλλει συμμετρως στο Ελληνικό Δημόσιο και όλους τους παρεμβαίνοντες την δικαστική δαπάνη του αιτούντος Δήμου Νέας Φιλαδέλφειας η οποία ανέρχεται στο ποσό των εννιακοσίων είκοσι (920) ευρώ.